

Rīga, 2011.gada 15.februāris

LIKA dibina kontaktus Gluhovā, Ukrainā

2011.g.08.-10.februārī LIKA valdes pr-jis Guntis Vilnītis, viņa vietnieks Tālis Laizāns un Krāslavas puses zemnieks Sergejs Zakrevskis apmeklēja Ukrainu un piedalījās Gluhovas šķiedru institūta organizētajā starptautiskajā konferencē. Institūts tika dibināts 70-tajos gados un arī šobrīd ir vadošais zinātniskais centrs Austrumeiropā t.sk. kaņepju un linu šķiedraugu selekcijā un izpētē. Kaņepju šķirne USO 31 ir selekcionēta Gluhovā, bet patenttiesības ir ieguvusi Francija.

Konferencē tika izvērtēta situācija kaņepju un linu audzēšanā Eiropā, Ukrainā, Krievijā, Lāvijā, Baltkrievijā. Eiropā kaņepju audzēšana un produktu ražošana paplašinās straujiem tempiem. Piemēram Francijā kaņepes audzē 10000 ha platībā un izmanto papīra rūpniecībā, celtniecībā un pārtikā, darbojas vairāk kā 10 pārstrādes uzņēmumi, kas darbību uzsākuši pēdējos septiņos gados. Vācijā piecu gadu laikā darbību sākuši 10 kaņepju un linšķiedru pārstrādes uzņēmumi.

Tajā pašā laikā Ukrainā no ~40 šķiedras pārstrādes uzņēmumiem pirms 20 gadiem šobrīd darbojas tikai 3 rūpnīcas, no 10000 ha kaņepāju 90-tajos gados 2010. gadā ar kaņepēm apsēti bija tikai 800 ha platību. 2010.gadā savu darbību gan atjaunojusi Harkovas tauvu rūpnīca. Gluhovas šķiedru institūts selekcionējis kaņepju šķirnes, kurās THC līmenis ir 0%, bet valdība nav spējusi noņemt ierobežojumus kaņepju audzētājiem (sējumiem jābūt nožogotiem un katri 100 ha jāapsargā diviem policistiem).

Salīdzinot Vācijas, Francijas situāciju ar Ukrainu, Lietuvu (kaņepes audzēt ir aizliegts) nākas aizdomāties par iemesliem, kāpēc ir tik atšķirīgas pieejas kaņepju audzēšanai, kas to stimulē vai bremsē.

Vēlreiz izvērtējot un izanalizējot situāciju pasaules tirgos un Latvijā, nākas secināt, ka kaņepēs ir mūsu cerība, nedrīkstam vilcināties un kavēties. Kaņepju audzēšana ir rentabla, tā uzlabo augsnes struktūru, ir vēlama augu sekā. Tāds bija Gluhovas šķiedru institūta rīkotās starptautiskās konferences atzinums.

Papildus informāciju varat iegūt mājas lapās:

www.ibc-uaac.at.ua, www.tku.org.ua

Guntis Vilnītis